

Lesopdrachten 5de leerjaar

Programma van 4 mei tot 8 mei

Moetjes

1. Verbeteren

Verbeter alle opdrachten van week 3 met de correctiesleutels op de website. Laat dit door je ouders nakijken.

2. Actua

Bekijk elke dag het nieuws van de dag.

→ <https://www.ketnet.be/kijken/karrewiet>

3. Spelling

- Lees spellingsweter 10, 28, 33 en 39.

- Maak oefening 1, 2, 3, 4, 5 en 6 blz 95, 96 en 97

4. Frans

- Herhaal alle woorden van unité 13 en 14 (je comprends)

- Lees de teksten van unité 13 en 14 elke dag 1 keer samen met je mama of papa.

- Luister naar de nieuwe woorden van unité 15 op Bingel.

- Lees samen met je ouders de tekst in je handboek op blz 61 en de woorden op blz 62 (elke dag).

- Leer in je handboek op blz 62 hoe je een bevel kan geven of iets kan verbieden.

- Maak oefening 1, 2, 3, 5, 6 en 7 in je werkboek op blz 54, 55 en 56.

- Schrijf de vervoeging van de werkwoorden op -ER van penser, regarder en rester in je oefenschrift.

5. Taal

Schrijfpdracht

- Schrijf een tekst over hoe jij en je gezin de Corona-maatregelen meemaken. Wat kan je niet meer doen sinds 14 maart? Wat doe je nu anders? Wat vind je wel/niet leuk? ...
- Schrijf de tekst alsof de lezer ervan nog nooit van Corona en een lockdown gehoord heeft.
- Zorg voor een inleiding, een midden en een slot.
- Schrijf de tekst eerst in het klad. Is hij klaar? Typ hem dan over en mail hem door naar selien.haesevoets@student.ucll.be voor vrijdagavond.

Les 4 thema 8

- Maak oefening 1a, 1b, 1c, 1d, 1e, 1f, 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f, 2g, 3a, 3b, 3c, 3d, 3^e en 3f op blz 48 tot en met 52 in je taalschrift C

Les 6 thema 8

- Bekijk de instructiefilmpjes op Bingel (les 6 thema 8)
- Lees het infoblokje op blz 54 in je taalschrift C
- Maak oefening 1, 2 en 3 op blz 54 en 55

6. Rekenen

Les 88 blok 6

- Maak oefening 1 en 2 in je leerboek B blz 6 en je groot rekenschrift.
- Noteer de titel van de les "Percent" en van de afzonderlijke oefening telkens in je rekenschrift zoals gewoonlijk (zie vorige lessen).
- Trek een lijntje onder elke oefening.
- Noteer telkens de bewerkingen en een antwoordzin.

Les 93 blok 6

- Bespreek samen met je ouders oefening 1 en 2 in je leerboek B blz 12.
- Maak oefening 1, 2, 3, 4 en 5 in je werkboek B blz 42 en 43.

7. Mundo – Focusthema 8

- Lees les 1: huizenkijken blz 77 en 78 in je bronnenboek.
- Maak oefening 1, 2, 3 en 4 blz 1, 2 en 3 in je werkkatern 8.

8. Godsdienst

- Bekijk blz 81 in je werkboek. Beantwoord de volgende vragen (met staakwoorden) in je kladschrift

° Wat zie je allemaal op de prent?

° Gebruik jij veel techniek in je leven? Geef enkele voorbeelden.

° Beeld je in dat alle techniek zou uitvallen/weg gaan. Hoe zou je je voelen? Kan je zonder een frigo, een auto, smartphone, tv, ...

- Maak blz 82 in je werkboek. Hiervoor heb je de extra pagina's nodig. Deze kan je onderaan terug vinden.

- Beantwoord de volgende vragen (met staakwoorden) in je kladschrift.

° Wordt ons leven beter door nieuwe ontdekkingen of kunnen ze ook negatieve invloed op ons leven hebben?

° Waarom denk je dat? Geef een voorbeeld om je antwoord te verduidelijken.

- Bekijk de Instagrampost van VRTnws. Beantwoord de volgende vragen (met staakwoorden) in je kladschrift.

"Het effect van een lockdown op een stad is duidelijk zichtbaar. Volgens een nieuwe studie is er tot 60% minder fijnstof in de lucht in sommige grootsteden zoals New Delhi, in India. Maar ook in een stad als New York werd een derde minder fijnstof gemeten. In de Europese steden is er een terugval rond de 10%. Het toont aan dat ons gedrag meteen grote gevolgen heeft op onze omgeving en onze gezondheid."

° Welke ontdekking heeft volgens jou hier mee te maken?

° Heeft deze ontdekking een positieve of negatieve invloed op ons leven?

- Zoek een rustige plek in je omgeving waar je rustig kan nadenken. Schrijf in je kladschrift voor welke uitvinding jij dankbaar bent. Voor welke niet?

9. Muzische opvoeding – Techniek

- Bekijk je werkkatern 8 van Mundo op blz 12.

Maak dezelfde constructie als op de foto. De tekst bij de foto zal je helpen de constructie te bouwen. Deze constructie ga je later nog nodig hebben bij de lessen W.O.

Wat heb je nodig?

- 2 lege plastic flessen

- Een rietje/buisje/...

- Een schaar/scherp mes (vraag hulp aan je ouders!)

- Eventueel plakband

Stuur van je constructie een foto door naar dirk.croes@hetblavierke.be

De kinderen die nog geen foto gestuurd hebben van hun versierde bloempot, sturen deze ook nog door naar meester Dirk.

10. Bingel

Er worden extra moet-opdrachten op Bingel klaargezet.

Magjes

1. Op de website van de school kan je nog extra opdrachten en oefeningen vinden. Dit zijn mag-taakjes. Ze zijn niet verplicht.

2. Maak de actua-quiz van Karrewiet op de volgende website:

<https://www.ketnet.be/quiz/de-actuaquiz-van-karrewiet>

3. Zoek je favoriete liedje op Just Dance via Youtube en dans met het hele gezin. Wie heeft het grootste danstalent?

Groetjes,

meester Dirk en juf Selien

John Baird

John Logie Baird werd op 13 augustus 1889 in Schotland geboren en overleed op 14 juni 1946. Hij kreeg als bijnaam 'Vader van de Televisie'.

Als kleine jongen interesseert John Baird zich alleen maar voor draden, buizen, conservenblikjes en batterijen. Hij is een geboren knutselaar die alleen maar oog heeft voor alles wat met elektriciteit, telefoon en radio te maken heeft. Daarom besluit hij om voor ingenieur te studeren.

Als volwassene richt hij enkele malen een bedrijf op, die allemaal na een korte tijd failliet gaan.

Hij blijft gefascineerd door de uitvinding van de radio en is er rotsvast van overtuigd dat het mogelijk moet zijn om naast radiogolven ook beelden uit te zenden. Na een tijd van studie en proeven doen, slaagt hij erin een kruisvormige

figuur anderhalve meter ver door te seinen. Ondanks de slechte kwaliteit bewijst hij daarmee dat beelden doorgezonden kunnen worden. In 1925 slaagt hij erin om voor het eerst een bewegend beeld van de ene kamer naar een andere door te zenden. Geleerden geven toe dat hij in zijn opzet geslaagd is. De televisie is geboren. Met de financiële hulp van familieleden richt John een televisiemaatschappij op: de BBC (the British Broadcast Company of de Britse omroep). Het duurt nog drie jaar eer de BBC het eerste programma uitzendt. Vanaf dan verovert de televisie de wereld.

Toch was het niet zo dat iedereen toen al tv kon kijken. Lange tijd was het voor gewone mensen immers veel te duur om een tv-toestel aan te schaffen. Na 1950 worden de toestellen goedkoper. Vanaf dat moment kopen steeds meer mensen een tv.

Alexander Graham Bell

Alexander Graham Bell werd op 3 maart 1847 in Edinburgh (Schotland) geboren en overleed op 2 augustus 1922.

Hij was de eerste die een bruikbaar apparaat maakte dat de menselijke stem via een draad van de éne naar de andere plaats verzond. Hij werd bekend als de uitvinder van de telefoon.

Bell was geen echte geleerde en ook geen natuurkundige. Hij was spraakleraar voor doofstommen in een school in de Amerikaanse stad Boston. Hij leerde doofstommen liplezen.

's Avonds deed hij in zijn werkkamer allerlei proeven om een toestel uit te vinden dat zowel de menselijke stembanden als het oor kon nabootsen.

In 1870 was het zover. Op het uitvinderssalon in Philadelphia kaapte hij de eerste prijs weg.

Jammer genoeg vonden weinig mensen zijn uitvinding nuttig. Als je het apparaat alleen kon gebruiken om altijd met dezelfde mensen te spreken, was het inderdaad niet veel waard. Er moest dus een netwerk uitgewerkt worden waarop je iedereen kon oproepen die met dat netwerk verbonden was.

In 1878 was de eerste centrale er. Daarop konden 27 toestellen aangesloten worden.

Omstreeks 1900 werd de eerste automatische centrale in werking gesteld.

Naast de telefoon vond Bell ook de fotofoon uit, een apparaat voor de overbrenging van geluid met behulp van een lichtstraal. Hij zocht mee naar een methode om geluid vast te leggen op platte wasschijven, de voorloper van de grammofoon en hij deed mee aan experimenten op het gebied van de luchtvaart.

Marie Curie

Marie Curie werd als Maria Sklodowska geboren op 7 november 1867 in Warschau, Polen.

Haar familie vond het heel belangrijk dat kinderen konden studeren.

In 1891 ging ze wiskunde, chemie en natuurkunde studeren aan de universiteit van Sorbonne in Parijs. Toen zij afstudeerde, werd zij de eerste vrouw die les gaf aan de Sorbonne.

Ze maakte kennis met Pierre Curie, die aan dezelfde universiteit les gaf in natuurkunde.

Ze trouwden en deden samen allerlei onderzoeken van radioactieve stoffen.

Zij begonnen een onderzoek naar de bron van radioactiviteit en ontdekten twee zeer radioactieve elementen: 'radium' en 'polonium'. Voor die ontdekking ontvingen Marie en Pierre Curie de Nobelprijs voor natuurkunde in 1903.

In 1906 overleed Pierre Curie.

Marie Curie zette haar onderzoek voort en won de Nobelprijs voor chemie in 1911.

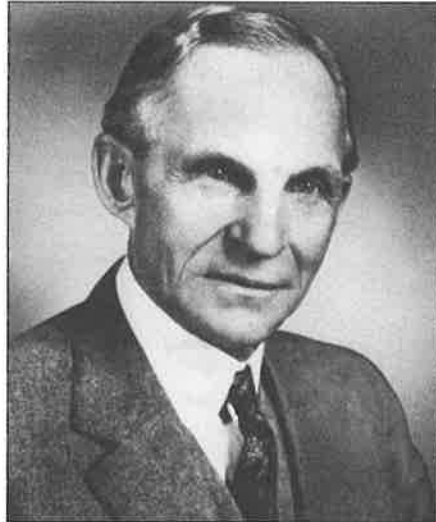
In 1914 hielp ze bij de oprichting van het Radiuminstituut in Parijs en werd de eerste directeur van het instituut.

Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog gebruikte Marie Curie haar kennis van röntgenstralen om kogels in lichamen op te sporen. Dankzij haar ging de geneeskunde er erg op vooruit. Ziekten konden opgespoord worden en bepaalde operaties werden heel wat eenvoudiger.

Marie Curie overleed op 4 juli 1934 aan leukemie, een ziekte die ze waarschijnlijk kreeg door de blootstelling aan radioactiviteit tijdens haar onderzoeken. Na haar overlijden werd het Radiuminstituut omgedoopt tot het Curie-instituut.

Henry Ford

Henry Ford werd op 30 juli 1863 geboren te Michigan (Verenigde Staten). Op 7 april 1947 overleed hij in Detroit (VS).

Als 16-jarige jongen werkte Ford in een machinewinkel in Detroit. Ook thuis, op de boerderij van zijn ouders, experimenteerde hij volop met motors.

Later werkte hij als machinist en technicus bij de Edison Company in Detroit. In zijn vrije tijd bleef hij doorwerken aan voertuigen met motors. In 1896 was het dan zover: Ford bouwde zijn eerste auto.

Drie jaar later nam hij ontslag bij de Edison Company en startte zijn eigen bedrijf: de Ford Motor Company.

Ford is niet alleen bekend geworden voor het ontwikkelen van de auto, maar hij was in zijn

tijd vooral revolutionair door het systeem dat hij had bedacht om auto's aan de lopende band te maken. Hij was de eerste die auto's in massaproductie produceerde. Daardoor kon de prijs van de auto laag gehouden worden, zodat één gemiddeld Amerikaans gezin een auto kon betalen. Voordien konden alleen rijke mensen zich een auto aanschaffen.

Tussen 1908 en 1926 werden vijftien miljoen auto's van het model T-Ford verkocht. Ford werd de grootste autofabrikant ter wereld. Hij was een opmerkelijk persoon. Hij verlaagde de prijzen van de auto's en verhoogde de lonen van de arbeiders; hij voerde een werkweek van 40 uur in en betaalde zijn arbeiders een minimumloon. Al die veranderingen waren voor die tijd heel ongewoon.

Alfred Bernhard Nobel

Alfred Bernhard Nobel werd op 21 oktober 1833 geboren in Stockholm, Zweden.

In 1842 verhuisde de familie Nobel naar Sint-Petersburg in Rusland.

In zijn jonge jaren reisde Alfred Nobel veel. Hij sprak vloeiend vijf talen. Hij had een grote belangstelling voor literatuur en schreef in zijn vrije tijd romans, gedichten en toneelstukken.

In 1863 begon hij een fabriek die een kleurloze vloeistof, nitrocygerine, produceerde.

Dat was een gevaarlijke stof die snel kon ontploffen.

Toen zijn jongere broer in 1864 tijdens zo'n ontploffing om het leven kwam, begon Alfred Nobel te onderzoeken op welke manier hij de vloeistof minder snel kon laten exploderen.

Hij ontdekte de oplossing door een mengeling te maken van nitroglycerine en een fijn poeder. Dat mengsel noemde hij dynamiet.

Hij ontwikkelde ook nog andere explosieven. Daarnaast droeg hij bij tot de ontwikkeling van kunstmatig rubber, leer en zijde. Wereldwijd zette hij fabrieken op die dynamiet en andere explosieven produceerden.

Die explosieven werden gebruikt in de bouw, mijnbouw en voor militaire doeleinden.

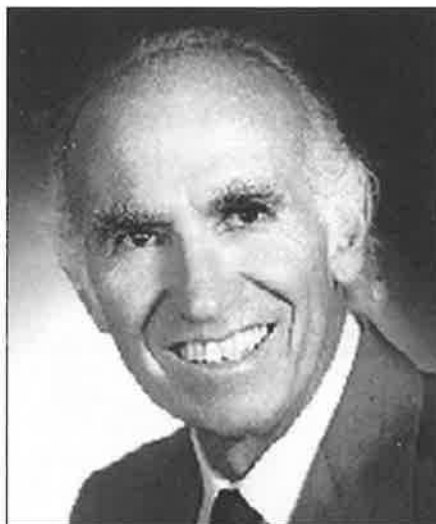
Alfred Nobel, die tegen oorlog was, was teleurgesteld toen men het dynamiet ook voor militaire doeleinden ging gebruiken.

Hij overleed in 1896.

Het grootste deel van zijn fortuin liet hij na in een fonds. De rente daarvan moest gebruikt worden om prijzen toe te kennen aan mensen die belangrijk werk doen voor de mensheid. De Nobelprijs was geboren. Jaarlijks worden door de Nobelstichting de Nobelprijzen toegekend. Bekend zijn de Nobelprijzen voor wetenschap, literatuur en vrede.

Jonas Edward Salk

Jonas Edward Salk werd op 28 oktober 1914 geboren in New York (VS) en stierf op 23 juni 1995.

Salk was de uitvinder van het Salk-vaccin, een middel tegen polio of kinderverlamming. Vanuit een grote interesse voor biologie en chemie ging hij onderzoek doen.

In 1938 ontwikkelde hij samen met zijn leermeester Thomas Francis Jr. het influenza of griepvaccin. Heel wat soldaten werden in de Tweede Wereldoorlog met dat vaccin behandeld.

Toen hij in 1947 hoofd van het onderzoeksteam aan de universiteit van Pittsburgh werd, ging hij op zoek naar een doeltreffend middel tegen polio of kinderverlamming dat in de jaren 1940 - 1950 een gevreesde ziekte was. Polio was erg besmettelijk en heel wat kinderen werden tijdelijk of levenslang verlamd. In 1952 had Salk een

veilig en goed vaccin gevonden. Hij zocht naar vrijwilligers om zijn vaccin uit te testen. Hijzelf, zijn vrouw en hun drie zonen waren daar ook bij.

Enkele jaren later werden onder leiding van zijn vroegere leermeester Francis een half miljoen kinderen in de Verenigde Staten ingeënt tegen polio. Het aantal gevallen van polio daalde. Na een tijdje werd een ander middel tegen polio ontdekt dat gewoon via de mond kon worden ingenomen. Dat middel werd achteraf meer gebruikt dan het middel van Salk. Dankzij de uitvinding van Salk is polio bijna uitgeroeid.

Toen Salk in 1985 al met pensioen was, wilde hij zich opnieuw op onderzoek gaan toelleggen, ditmaal naar aids. Hij stierf zonder dat er een doeltreffend middel gevonden was.